



12.03.2024

Asia/12

§ 157

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan vahingonkorvaustiimin päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 8.2.2024 § 33 (autovaurio)

HEL 2023-000812 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 8.2.2024 (33 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Inkeri Lehmusoksa, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 22794
inkeri.lehmusoksa(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 19.2.2024

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö on päätöksellään 8.2.2024 (33 §) hylännyt 30.12.2022 Itäväylällä tapahtuneeseen ajoneuvon vaurioitumiseen liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.



Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan määrältään 390,97 euron vahingonkorvausvaatimuksensa liittyen 30.12.2022 kello 15.30 Itäväylällä tapahtuneeseen ajoneuvon vaurioitumiseen. Hakijan ajoneuvo vaurioitui ajettaessa ajoradalla olleeseen kuoppaan Itäväylän siltatyömaalla Roihupellon kohdalla. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Hakija toteaa oikaisuvaatimuksessaan muun ohessa, että kaupungilla on tienpitäjänä korostunut huolellisuusvelvoite ja kaupungin vastuulla on osoittaa, että se on toiminut lain edellyttämällä tavalla. Kaupungin vastuulla oleva urakoitsija ei ole noudattanut korostunutta huolellisuusvelvoitetta vahinkopaikan kunnan tarkastamisessa, kun edellinen tarkastus on tehty kaksi päivää ennen vahinkopäivää, vaikka vaurio voi syntyä tunneissa. Vahinkopaikalla ajo oli ohjattu piennaralueelle ja vahinkopaikalla on erittäin vilkas liikenne, joten näin riskialtis kohta vaatii tarkastukselta korostunutta huolellisuutta.

Lisäksi oikaisuvaatimuksen mukaan autolla ajamalla tehtynä tarkastus on huolimatonta, sillä autoa ei voi vahinkopaikalla pysäyttää ja havaita alkavaa vauriota. Vahinkopaikka on työmaan välittömässä läheisyydessä, joten tarkastuksen voisi helposti ja nopeasti tehdä jalan, kun sen sijaan autolla vahinkopaikkaa tarkistettaessa tulee kilometrin lenkki. Hakija pitää näistä syistä väitettä autolla tehdystä tarkastuksesta epäuskottavana.

Oikaisuvaatimuksen tutkittavaksi ottaminen

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimien alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi sähköpostitse 1.2.2024. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 15.2.2024 eli säädetyssä määräajassa.

Perustelut

Kaupungin vahingonkorvausvelvollisuuden syntymistä arvioidaan vahingonkorvauslain (412/1974) vastuusäännösten kautta. Kaupungin



vastuu ei ole tuottamuksesta riippumatonta ns. ankaraa vastuuta, vaan kaupungin vahingonkorvausvastuun syntyminen edellyttää tuottamusta eli huolimattomuutta, virhettä tai laiminlyöntiä. Lisäksi edellytetään syy-yhteyttä virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä. Vahingonkärsijän mahdollinen oma myötävaikutus voi alentaa tai poistaa muutoin vastuussa olevan korvausvastuun.

Kaupungin vahingonkorvausvelvollisuuden syntymistä arvioidaan lisäksi kunnossapitolain (669/1978) kunnossapidon laatutasoa määrittävien säännösten kautta. Vahingonkorvausvastuuta arvioidaan suhteessa ennen vahinkoa tehtyihin kunnossapitotoimenpiteisiin. Korvausvastuun edellytyksenä on, että kunnossapito on tehty virheellisesti tai huolimattomasti taikka kadun kunnossapitoon kuuluvia tehtäviä on laiminlyöty, ja virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Kadunpitoon ja siihen kuuluvaan katujen kunnossapitoon liittyvässä korvausvastuussa sovelletaan tavanomaista korvausvastuuta korkeampaa huolellisuusvelvollisuutta ja siihen liittyen käännettyä näyttövelvollisuutta, eli kunnossapidosta vastuussa olevan tulee näyttää toimineensa huolellisesti osoittamalla tehtyjen toimenpiteiden asianmukaisuus. Kunnossapitoon ja tienpitämiseen liittyvä korvausvastuu ei kuitenkaan ole tuottamuksesta riippumatonta, ankaraa vastuuta, kuten edellä on todettu. Tuottamusvaatimuksesta johtuen kadunpitäjällä on oltava kohtuullinen aika saattaa katu liikenteen tarpeet edellyttämään tyydyttävään kuntoon. Kunnossapitoon pitää olla myös tosiasiallinen mahdollisuus eivätkä ennalta-arvaamattomat tapahtumat aiheuta korvausvastuuta (KKO 1955 II 5 ja KKO 1992:41). Jos kadunpitäjä toimii kohtuullisessa ajassa, ei korvausvastuuta synny.

Vahinkopaikalla on ollut kaupungin tilaama työmaa, jonka urakoitsijana on toiminut Kreate Oy. Vastuu vahinkopaikan kunnossapidosta vahinko-aikaan on ollut urakkasopimuksen perusteella Kreate Oy:llä. Kreate Oy:n selvityksen mukaan työmaasta varoittavat liikennemerkkit ovat olleet asianmukaisesti paikallaan ja työmaa-alueen kunto on säännöllisesti tarkastettu, edellisen kerran ennen vahinkotapahtumaa 29.12.2022. Kreaten työmaan vastuuhenkilö on saanut tiedon havaituista routavaurioista 30.12.2022 klo 16.35. Vauriot on paikattu samana iltana klo 18 jälkeen.

Ilmatieteen laitoksen Kumpulan säähavaintoasemalla tehtyjen mittaus-ten mukaan vahinkopäivänä lämpötila on vaihdellut 0,3 °C ja 3,9 °C välillä. Vahinkopäivää edeltävänä päivänä alkanut sataa vettä noin kello 19 lähtien ja vesisade on jatkunut vahinkopäivään noin kello 9 asti. Sadetta on tänä aikana tullut yhteensä 15 mm.



Kuopat voivat syntyä märkiin ajoratoihin hyvinkin nopeasti liikenteen kuluttavan vaikutuksen vuoksi lämpötilan ollessa nollan tuntumassa. Vaikka vaurioiden syntyminen tällaisissa sääolosuhteissa on sinänsä yleisesti ennakoitavissa, se, mihin aikaan ja mihin konkreettiseen paikkaan vaurio syntyy, ei sen sijaan ole. Katuja tarkastettaessa tarkastetaan nimenomaan sitä, onko kaduissa syntyneitä vaurioita, jotka edellyttävät toimenpiteitä. Katujen tarkastamisessa ei ole mahdollista havaita vaurioita, jotka eivät ole vielä syntyneet. Katuja ei ole mahdollista myöskään reaaliaikaisesti tarkastaa ja pitää sellaisessa kunnossa, ettei niissä koskaan olisi vaurioita.

Katujen tarkastamista tehdään yleisesti ajoneuvosta käsin. Myös ajoneuvolla ajettaessa kyetään havaitsemaan ajoradassa olevat, turvallisuutta vaarantavat vauriot, eikä tarkastamista tarvitse tehdä jalan. Tienpitoon ja tiellä tehtävässä työssä käytettävää ajoneuvoa kuljetettaessa saa lisäksi poiketa tieliikennelain säännöksistä. Vahinkopaikka on ollut tietyömaa-alueella, ja vastuu sen tarkastamisesta on ollut kyseisellä työmaalla, joten myös alueen kunnan tarkastamiseen käytetyllä ajoneuvolla ajettaessa on ollut mahdollista poiketa tieliikennelain säännöistä. Kaupungilla ei ole syytä epäillä urakoitsijansa antamaa selvitystä siitä, että se on tehnyt alueen kunnan tarkastuksen 29.12.2022 ajoneuvolla ajaen.

Tieliikennelain mukaan ajoneuvon nopeus on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen muun ohella tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa. Vahinkopaikka on sijainnut liikennemerkein merkityllä työmaa-alueella, ja ajettaessa tällaisella alueella ajoneuvon kuljettajan on noudatettava erityistä varovaisuutta, sillä työmaa-alueella voi olla työn keskeneräisyydestä johtuvia vaaroja kuten irtokiviä tai kuoppia. Työmaa-alueella on ollut lisäksi alennettu nopeusrajoitus 50 km/h.

Vahingon aiheuttanut vaurio on sijainnut työmaa-alueella, se on ollut ajoradan reunassa piennaralueella ja se on syntynyt vahinkopäivänä. Saadun selvityksen perusteella kaupungin työmaan urakoitsija on huolehtinut työmaa-alueen kunnan tarkkailusta vaaditulla tavalla ja on ilman aiheutonta viivytystä korjannut syntyneen vaurion saman päivän aikana. Kaupunki katsoo näin ollen, että Itäväylän kunnossapidosta on työmaa-alueella huolehdittu asianmukaisesti eikä kadunpitoon liittyvää korostunutta huolellisuusvelvoitetta ole rikottu. Edellä esitetyillä ja muutoin tiimipäällikön päätöksestä ilmenevillä perusteilla kaupunki katsoo, ettei se ole laiminlyönyt velvollisuuksiaan tai toiminut huolimattomasti, eikä se siten ole asiassa vahingonkorvausvelvollinen.



Lopputulos

Kaupunkiympäristölautakunta viittaa vahingonkorvaustiimin päällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen ja yhtyy vahingonkorvaustiimin päällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin. Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta selvitystä, joka antaisi aiheutta päätöksen muuttamiseen. Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa hakijan ajoneuvon vaurioista.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että vahingonkorvaustiimin päällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Sovelletut säännökset

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §, 184 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §

Kuntalaki (410/2015) 134 §, 137 §

Toimivalta

Kuntalain 134 §:n mukaan oikaisuvaatimus lautakunnan sekä lautakunnan alaisen viranomaisen päätöksestä tehdään asianomaiselle lautakunnalle.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Inkeri Lehmusoksa, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 22794
inkeri.lehmusoksa(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 19.2.2024

Oheismateriaali

1 Kreaten vastaus - Itäväylän routavaurio 30.12.22

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet



Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Vahingonkorvaustiimi Tiimipäällikkö 08.02.2024 § 33

HEL 2023-000812 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakijan vaatimus

Hakija on 18.1.2023 esittänyt ELY-keskukselle määrältään 390,97 euron vahingonkorvausvaatimuksen ajoneuvovauriosta, joka on tapahtunut 30.12.2022 klo 15.30 Itäväylän siltatyömaalla Roihupellon kohdalla kuoppaan ajettaessa. ELY-keskus on siirtänyt asian käsittelyn kaupungille 18.1.2023. Kaupunki on siirtänyt käsittelyn 25.1.2023 urakkasopimuksen perusteella Kreate Oy:lle. Hakija on 1.2.2024 uudistanut vaatimuksensa kaupunkia kohtaan.

Sovellettavat normit ja ohjeet

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Kadun kunnossapito käsittää muun muassa katurakenteiden kunnossapidon, kuten rikkoutuneen päällysteen korjaamisen tai uudelleen päällystämisen.

Katujen ja muiden yleisten alueiden kunnossapidosta vastaa lähtökohdaisesti kaupunki. Kun yleisellä alueella suoritetaan kaivutöitä tai sitä käytetään muuten työmaana ja työmaa estää normaalin koneellisen kunnossa- ja puhtaanapidon, kuuluu vastuu sekä työalueen ja siihen liittyvän alueen kunnossa- ja puhtaanapidosta työn suorittajalle. Työ-



maa-alueilla sattuneet vahingot kuuluvat tämän vuoksi lähtökohtaisesti työn suorittajan käsiteltäväksi.

Tieliikennelain mukaan kun tiellä tehdään työtä, joka saattaa vaarantaa liikennettä, on tie varustettava tarpeellisilla liikenteenohjauslaitteilla, ja jos olosuhteet sitä edellyttävät, on tällainen tie pidettävä kokonaan tai osittain suljettuna. Kadun tilapäisestä sulkemisesta päättää kaupunki.

Vahingonkorvausvastuun edellytykset

Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta.

Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukselle eli kadun kunnossapitovelvollisen on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Kadun kunnossapitovelvollinen vapautuu vahingonkorvausvastuustaan osoittamalla, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti tai että valinneet olosuhteet ovat tehneet kunnossapitotyöt hyödyttömiksi tai että kunnossapidosta huolehtiminen olisi vahinkohetken olosuhteissa ollut ylivoimaista.

Jos vahingon kärsineen puolelta on myötävaikutettu vahinkoon tai jos muu vahingon aiheuttaneeseen tekoon kuulumaton seikka on myös ollut vahingon syynä, voidaan vahingonkorvausta kohtuuden mukaan sovitella tai evätä kokonaan.

Asiassa saadut tiedot ja selvitykset

Saadun selvityksen mukaan vahinkopaikalla on ollut kaupungin tilaama työmaa, jossa urakoitsijana on toiminut Kreate Oy. Kaupunki ei ole siirtänyt Kreate Oy:lle tienpitäjän velvollisuuksiaan, vaan kaupunki on urakkasopimuksessa sopinut Kreate Oy:n kanssa urakka-alueen kunnossapidosta urakka-aikana. Sopimuksen mukaan kadun hoito- ja ylläpitovastuu on urakoitsijalla urakan vastaanottoon saakka ja urakkaan kuuluu koko urakka-alueen reikien päällystapaikkaukset koko urakan ajan. Näin ollen vahinkopaikan kunnossapito ei ole kuulunut kaupungille urakan aikana sopimusehtojen mukaisesti, vaan vahinkopaikan kunnossapidosta on vastannut Kreate Oy.

Urakkasopimuksessa on lisäksi sovittu, että urakan toteuttamisessa kolmannelle henkilölle sekä tämän omaisuudelle mahdollisesti aiheutuvasta vahingosta ja haitasta vastaa urakoitsija. Vaatimuksen käsittely



on tämän takia siirretty Kreate Oy:lle. Hakija on tämän jälkeen vaatinut kaupungilta päätöksen asiaan.

Kreate Oy:n mukaan työmaasta varoittavat liikennemerkit ovat olleet asianmukaisesti paikallaan. Työmaa-alueen kunto on myös säännöllisesti tarkastettu ajamalla, viimeksi ennen vahinkoa 29.12.2022, jolloin painaumaa kohteessa ei ollut. Tiedon painaumasta saatuaan Kreate Oy on välittömästi ryhtynyt toimiin päällystevaurioiden korjaamiseksi urakkasopimuksensa edellyttämällä tavalla.

Vahinkopaikalla on ollut 50 km/h nopeusrajoitus työmaan takia.

Liikennemäärä vahinkopaikalla on noin 23 600 ajoneuvoa vuorokaudessa.

Olosuhteiden huomioonottaminen ja muut asiaan vaikuttavat tekijät

Kuoppa on syntynyt kadun pintaan aikana, jolloin on ollut paha kelirikko ja reikiintyminen on ollut nopeaa. Kuoppien syntyminen merkitään ajoradain johtuu ajoradalla olevasta vedestä, lämpötilan vaihtelusta 0 °C molemmin puolin sekä ajoneuvojen renkaiden kuluttavasta yhteisvaikutuksesta. Reikä alkaa tyypillisesti muodostumaan kohtaan, jossa vesi seisoo ja johon kohdistuu kulutusta, kuten ajouraan. Lämpötilan ollessa lähellä nollaa ja ajoradan ollessa märkä isokin kuoppa voi syntyä hyvin nopeasti, jopa muutamassa tunnissa.

Vaikka päällystevauriot olisivatkin joskus hankalia havaita, ajoneuvojen kuljettajia sitovat silti tieliikennelain säännökset. Ajoneuvon kuljettajan on tieliikennelain mukaan noudatettava olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta vaaran ja vahingon välttämiseksi. Ajoneuvon nopeus on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen muun ohella tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa. Ajoneuvo on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa.

Katujen reikiintyminen alkoi vuoden 2022 lopussa merkittävästi tavallista aikaisemmin. Talvi oli routavaurioiden osalta haasteellinen ja katujen pintaan syntyi vaurioita keskimääräistä enemmän koko maassa. Asiasta on uutisoitu yleisesti valtakunnallisella tasolla.

Vahinkopaikalla on ollut suunnitelmien mukaiset liikennejärjestelyt, ja työmaa on ollut merkittynä työmaamerkein. Tietyömerkillä varoitetaan työnalaisesta tieosuudesta, jolla saattaa olla työkoneita, työntekijöitä taikka työstä tai työn keskeneräisyydestä johtuvia vaaroja kuten irtokiviä tai kuoppia.



Yhteenveto ja johtopäätökset

Asiassa saadun selvityksen perusteella vahinkopaikalla ollut kaupungin tilaama työmaa on ollut asianmukaisesti merkitty tietyömerkein ja alueella on ollut työmaan vuoksi voimassa alhainen nopeusrajoitus. Kaupungin urakoitsija on huolehtinut vahinkoalueen tarkastamisesta säännöllisesti ja ryhtynyt viivytyksettä kunnossapitotoimiin, kun tieto routavauriosta johtuvasta päällystevauriosta on sille tullut.

Edellä esitetyn perusteella kaupunki katsoo, ettei vahinkopaikalla olevan työmaan kunnossapitoa ole laiminlyöty. Myöskään kaupungin toiminnassa ei ole todettavissa laiminlyöntiä, huolimattomuutta tai virheitä, eikä kaupunki siten ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut säännökset

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §, 14a §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §, 71 §, 187 §, 188 §

Toimivalta

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan 22.12.2023 tekemän päätöksen § 51 mukaan lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö päättää toimialaa koskevasta vahingonkorvauksesta silloin, kun vahingonkorvausvaatimuksen määrä on enintään 5 000 euroa.

Lisätiedot

Eeva-Maria Mattila, valmistelija, puhelin: 09 310 34957
kymp.korvausasiat(a)hel.fi